

Ова кратка брошура намјењена је грађанима како би се информисали о разним мјерама за повећање ефикасног кориштења енергије у домаћинству, а чије спровођење омогућава остваривање енергетских уштеда, смањење трошкова енергије, повећање животног комфора, као и неке друге погодности.

Кућански уређаји заузимају најважније мјесто у потрошњи електричне енергије у нашем дому. Како би се приликом куповине олакшао избор кућанских уређаја, развијен је једноставан систем означавања.

Означавање енергетске класе производа (уређаја) у домаћинству

Правилником о енергетској класи производа („Службени гласник Републике Српске“, бр. 69/14 и 29/16) прописује захтјеве везано за пружање одговарајућих информација о производима помоћу ознака енергетске ефикасности и информативних листова, чиме се крајњим корисницима омогућава да изаберу енергетски ефикасније производе.

Наведени правилник примјењује се на следеће производе: телевизоре, машине за прање суђа, машине за прање веша, бубњасте машине за сушење веша, расхладне уређаје (фрижидери, замрзивачи и њихове комбинације), клима-уређаје, сијалице и свјетилке, усисиваче, пећнице и напе.

Нови електрични уређаји и апарати за домаћинство имају ознаку енергетског разреда/класе која показује просјечну потрошњу електричне енергије при коришћењу уређаја или апарата и квалитету уређаја.

Скала енергетског разреда или класе производа на ознаци за енергетску ефикасност има распон од A++ до E, или уколико добављачи то сматрају примјереним, од A+++ до D.

Ако купујете нови уређај купујте онај већег енергетског разреда нпр. уређаји енергетског разреда A троше и до 40% мање енергије од истих уређаја енергетског разреда D.

A+++

A++

A+

A

B

C

D

Додатни бесплатни савјети за уштеду енергије:

- Трошкове за гријање, који чине и до 3/4 трошкова режија, ће се смањити постављањем фасаде са одговарајућом дебелином термоизолације и замијењом прозора;
- Ако немате новца за нове прозоре, полијепите изолацијске бртвене траке око прозора и врата;
- Ако постоје пукотине између прозора и зида кроз које зими пролази хладан зрак, затворите их одговарајућим материјалима као што је пур пјена;
- У зимском раздобљу ролетне и завјесе користите ноћу како бисте спрјечили губитке топлоте кроз прозоре: на старим и лошим прозорима губи се више од 50% топлоте, а ролетне могу смањити те губитке и за 10%;
- Не пуштајте да вода тече док перете посуђе, зубе, руке. Тиме се при прању зуба уштеди у просјеку 5 литара, а при прању руку и до 10 литара воде;
- Кратко провјетравање потпуним отварањем прозорског крила и балконских врата, посебно са аспекта очувања здравља и уштеде топлотне енергије за гријање, боље је од трајног провјетравања кроз полуотворена врата или кроз полуотворена прозорска крила;
- Уградња термостата и калориметара на гријним тијелима;
- Примјена соларних колектора за топлу воду;
- Кориштење нискоенергетске расвјете (ЛЕД);
- Куповина кућанских апарата са ознаком енергетске ефикасности и већег енергетског разреда.

Више информација
потражите на:
www.banjaluka.rs.ba

ГРАД БАЊА ЛУКА

Савјети за уштеду и
повећање енергетске
ефикасности у
домаћинствима

ФРИЖИДЕР И ЗАМРЗИВАЧ

Уређаје поставити на што хладније мјесто у кући и избежавати изложеност сунцу и другим изворима топлоте. Обезбиједити довољно простора за прозрачивање између задњег дијела уређаја и зида (око 10 cm) како не би дошло до прегријавања кондезатора и компресора које доводи до повећања потрошње енергије. При куповини фрижидера и замрзивача предност дајте оним уређајима који имају опцију аутоматског одлеђивања. Термостат поставите на средњу позицију.

ШПОРЕТ

Ако поклопите посуде у којима се кува, топлота ће се дуже задржати у посуди и истовремено ћете смањити кондезацију у кухињи те уштедити и до 20% енергије. Увијек користити гријно коло оптималне величине за предвиђену посуду. Накупљена запечена прљавштина и масноћа на рерни и гријним колима смањују њихову ефикасност, стога их редовно чистите.

УРЕЂАЈИ ЗА ХЛАЂЕЊЕ И ГРИЈАЊЕ

Затварати врата и прозоре просторија у којима су укључени уређаји за хлађење/гријање. Уколико морате провјерити просторију, за то вријеме угасите уређај за хлађење/гријање. Подесити уређај за хлађење тако да разлика између вањске и унутрашње температуре није већа од 8 степени. Не остављати уређаје укључене током ноћи, ако није неопходно.

ПРАКТИЧНИ САВЈЕТИ ЗА УШТЕДУ У ДОМАЋИНСТВУ

СИЈАЛИЦЕ И СВЈЕТИЛЈКЕ

Најједноставнији начин уштеде на расвјети јесте максимално искориштење дневног свјетла гдје год је то могуће. Исто тако, потребно је гасити расвјетна тијела у просторијама у којима се не борави. Обичне сијалице замијенити са нискоенергетском расвјетом. Тако нпр. халогене свјећуљке ослобађају значајну количину топлоте те њихова ефикасност износи мање од 30% јер преко 70% утрошене енергије одлази на топлотну енергију коју емитују приликом рада. Насупрот њима, ЛЕД сијалице су енергетски ефикасније јер преко 80% утрошене енергије претварају у освјетљење, те су и изузетно трајније.

МАШИНА ЗА ПРАЊЕ СУЋА

Прањем посуђа у машини за суђе трошимо до 60% мање електричне енергије и до 85% мање воде него код ручног прања. Машину користити само када је довољно напуњена суђем, редовно чистити филтер и одржавати ниво соли у spremнику који спречавају накупљање каменца.

МАШИНА ЗА ПРАЊЕ ВЕША

Прање пуног вешинског бубња одјеће је енергетски пуно ефикасније него два прања до пола напуњеног бубња. Подесити најнижу температуру воде која је довољна да веш буде опран. Редовно чистити филтер и унутрашњост бубња.

ТЕЛЕВИЗОР

Угасите телевизор када га не користите. Избегавајте дуже кориштење стања приправности (stand by) како код телевизора тако и код других уређаја. Оставите довољно простора иза самог уређаја за вентилацију.

